

TÜBİTAK 3501:

Göçmen ve Mülteci Çocuklar için Kapsayıcı ve Demokratik Okullar: Kültüre Duyarlı Eğitim Yaklaşımı ile Sınıf Öğretmenleri, Okul Psikolojik Danışmanları ve Okul Yöneticileri için Bir Eğitici Eğitimi Programının Geliştirilmesi, Uygulanması ve Değerlendirilmesi Projesi

1. Eğitim Oturumundan Notlar

**ODTÜ
METU**

**NC STATE
UNIVERSITY**

Göç Nedir?

Göç; birey ve grupların sosyal, ekonomik, siyasal ve kültürel nedenlerle bir yerden başka bir yere gitmeleri, coğrafi olarak yer değiştirmeleri, oturdukları yeri sürekli ya da geçici olarak terk etmeleridir.

Göçler gerek ülke içinde farklı yöre ve bölgeler arasında, gerekse ülkeler arasında süreklilik arz eden nüfus hareketidir.

Göçmen, Mülteci, Sığınmacı?

Geleneksel olarak “**GÖÇMEN**” kelimesi yalnızca zulüm, ciddi zarar veya ölüm gibi doğrudan tehditler nedeniyle değil, aynı zamanda iş veya eğitim fırsatları yoluyla koşullarını iyileştirmek gibi başka nedenlerle de uluslararası sınırları aşmayı seçen insanları tanımlamaktadır (UNHCR, 2006). Buna göre göçmen, “doğduğu ülkeden başka bir ülkede yaşayan kişidir” (Bolter, 2019).

Göçmen, Mülteci, Sığınmacı?

Öte yandan, **“MÜLTECİLER”** “menşe ülkelerinin dışında bulunan ve zulüm korkusu veya menşe ülkelerinde yaşamlarına, fiziksel bütünlüklerine veya özgürlüklerine yönelik ciddi bir tehdit nedeniyle uluslararası korumaya ihtiyaç duyan kişilerdir” (UNHCR, 2006).

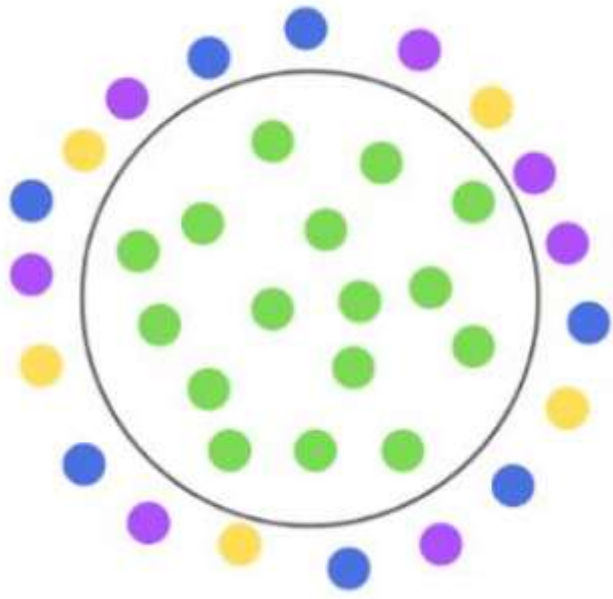
Göçmen, Mülteci, Sığınmacı?

Göçmenler ve mülteciler, göçün getirdiği zorluklarla başa çıkma, yeni bir dil öğrenme, farklı bir kültüre uyum sağlama ve yeni gelenler olarak ayrımcılık ve ırkçılıkla karşılaşma gibi bazı **ortak özelliklere** sahip olsalar da (Amthor ve Roxas, 2016; Cerna, 2019), mültecilerin deneyimleri göçmenlerden önemli ölçüde **farklılık göstermektedir** (Wiseman ve Galegher, 2019).

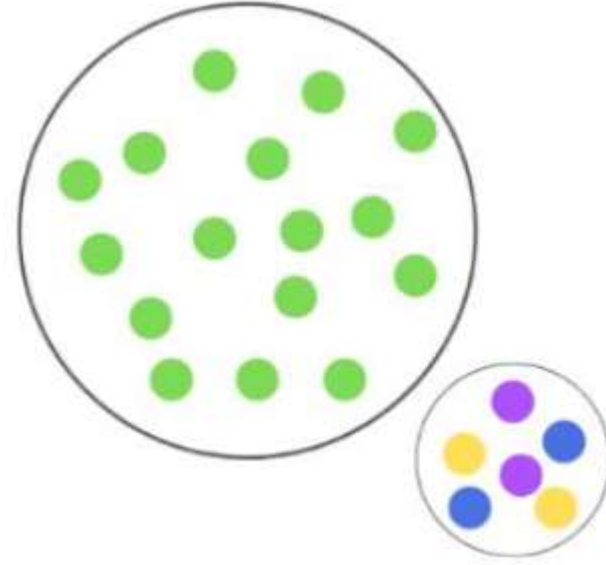
Mülteciler ciddi düzeyde daha fazla **kültürleşme stresiyle** karşı karşıya kalmakta (Sirin ve Rogers-Sirin, 2015), savaşla ilgili **travma sonrası stres bozukluğu** yaşamakta (Heptinstall vd., 2004) ve **eğitimlerinde daha fazla engelle** karşılaşmaktadır; dolayısıyla tüm bunlar onları **gönüllü göçmenlerden ayırmaktadır** (Amthor ve Roxas, 2016).

Göçmen, Mülteci, Sığınmacı?

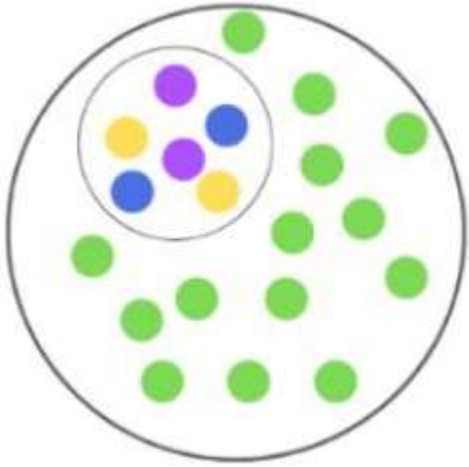
Mülteciler, uluslararası koruma arayışında olan ve henüz mülteci statüsü veya tamamlayıcı uluslararası koruma statüsü talepleri nihai olarak karara bağlanmamış bireyleri ifade eden **“SİĞINMACILAR”**la da sıklıkla benzer bağlamlarda ele alınmaktadır (UNHCR, 2006).

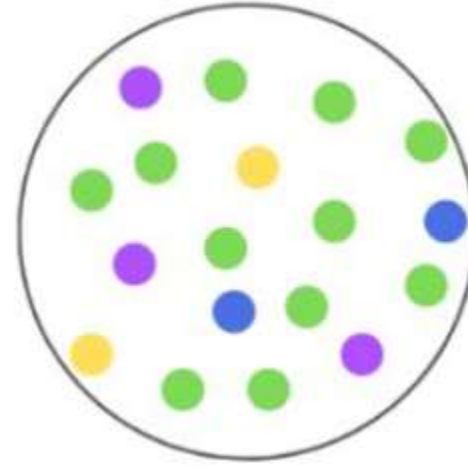
Dışlanma

Ayrışma

Entegrasyon

Kapsama

Kültürleşme

- Başka kültürden gelen birey ya da grupların belli bir kültürle temas etmesi ve karşılıklı etkileşim sonucunda her ikisinin de değişmesidir.
- Kltrleřmede bir etkileřim söz konusudur.

Kültürleşme

- Çok kültürlerden oluşan toplumları birbirinden ayıran 3 temel ge:
 - Kalıcılık (Uluslararası ğrenciler belli bir zaman aralığı)
 - Gönüllülük (Mlteçiler zorunluluktan gç etmiřlerdir)
 - Hareketlilik

Kültürleşme Süreci

- Kültürlerarası temas
- Yaşanılan deneyimlerin algılanması
- Deneyimlerin anlamlandırılması ve farklı baş etme yöntemlerinin kullanılması
- Yaşanılan stresin ilk tepkileri (Kültürleşme stresi oluşabilmektedir.)
- Uyum

Kültürleşme Öncesi Değişkenler

Yaş

Cinsiyet

Önceki
deneyimler

Statü ve
beklentiler

Kültürel
uzaklık (dil,
din vb.)

Kişilik

Kültürleşme Sürecindeki Değişkenler

Yeni kültürde
geçirilen süre

Kültürleşme
stratejileri

Sosyal destek

Toplumsal
tutumlar: Önyargı
ve ayrımcılık

